

Riihimäen Unicefin Lapsiystävällinen kunta –mallin koordinaatioryhmä, kokous 13, 6/2021

Aika: torstai 19.8.2021 kello 15:00 – 16:30

Paikka: Microsoft Teams –kokous

Kutsutut:

Hannele Saari, koordinaatioryhmän puheenjohtaja, kaupunginhallituksen edustaja

Hansson Tea, Riihimäen seudun terveystieteiden keskuslaitos

Jokinen Sari, kaupunginhallituksen edustaja, poissa

Jukarainen Kari, Riihimäen lukion ja aikuislukion rehtori

Kuronen Helena, nuorisovaltuuston puheenjohtaja, poissa

Laitinen Marko, opetus- ja nuorisopalvelut, nuorisopalvelupäällikkö, poissa

Matkala Niina, elinvoiman toimialue, yleiskaava-arkkitehti

Mutanen Marjo, perhe- ja sosiaalipalvelut, palvelupäällikkö

Pullinen Anne, Riihimäen MLL, yhdistysten edustaja

Sarrola Laura, Riihimäen kehitysvammautuksesta, yhdistysten edustaja, poissa

Törrönen Katja, hallinto- ja konsernipalvelut, hallintopäällikkö, poissa

Vehmas Heli, Riihimäen evlut. –seurakunta, johtava varhaiskasvatuksen ohjaaja, poissa

Vesén Anna, elinvoiman toimialue, vastaava kulttuurituottaja, poissa

Helenius Marjut, koordinaatioryhmän sihteeri, Unicef –yhdyshenkilö

1. Edellisen muistion hyväksyminen

Tarkastetaan ja hyväksytään edellisen kokouksen (LYK 12, 5/ 2021) muistio.

Päätös: Hyväksyttiin muistio LYK 12, 5/2021

Muistiinpanoja: Yhdyshenkilö liittää hyväksytyt muistion LYK –sivustolle

<https://www.riihimaki.fi/palvelut/sivistyspalvelut/lapsiystavallinen-kunta/>

2. Koordinaatioryhmän jäsenmuutokset

Koordinaatioryhmän jäsenistä moni on edellisen kokouksen jälkeen siirtynyt työskentelemään muissa organisaatioissa, eikä enää ole ryhmämme käytettävissä.

Sivistyksen ja osaamisen lautakunnan päätettäväksi viedään 25.8.2021 ehdotus, jossa KH nimeää LYK –ryhmään edustajan, joka samalla toimii koordinaatioryhmän puheenjohtajana. Sivistyksen ja osaamisen lautakunta nimeää oman edustajansa ja Nuorisovaltuusto nimeää oman edustajansa. Varhaiskasvatuspäällikkö toimii UNICEF –yhdyshenkilönä ja koordinaatioryhmän sihteerinä. Muut jäsenet kutsuu Riihimäen Lapsiystävällinen kunta –mallin koordinaatioryhmän puheenjohtaja.

Ryhmän tapaamisessa 5/2021 tuotiin esiin, että toiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää että mahdollisimman moni nykyinen ryhmän jäsen edelleen jatkaisi ryhmässä

Päätös: Keskusteltiin jäsenmuutoksista ja uusien jäsenten kutumisesta. Päätös uusista jäsenistä tehdään tapaamisessa 16.9.

Muistiinpanoja: Ryhmän toiminnan kannalta merkityksellisinä tuotiin esiin mm. seuraavia tehtäväryhmiä: Elinvoima, kaavoitus, kirjasto, liikunta, monikulttuurisuus, taiteen perusopetus, vanhempainyhdistykset, ympäristö. Keskusteltiin myös yhteistyöstä LAPE –ryhmän kanssa, tulevasta SOTE –muutoksesta ja sidosryhmäyhteistyöstä.

3. Tilannekatsaus

UNICEFin toteutti 8.6.2021 LAVA –koulutuksen. Vastaava koulutus toteutetaan 28.9.2021. Sihteeri välittää kutsun ryhmän jäsenille.

UNICEF on kesäkuussa 2021 tuottanut diat LYK esittelystä uusille kuntapäätäjille, Diat on lähetetty mahdollista hyödyntämistä varten Katja Törröselle.

Ryhmän jäsenille on jatkolähetetty UNICEFin nuorten kyselyn aineistoa. *"Näin kesähelteiden keskellä suunnittelemme täällä Suomen UNICEFilla syysksi kampanjaa, jossa haluamme nostaa lasten ja nuorten asiat tärkeäksi puheenaiheeksi. Haluamme tehdä kampanjasta vahvasti nuorisolähtöisen, ja kysymme heiltä huolellisesti niitä asioita, joita heidän mielestä tarvitaan, jotta nuorten elämä ja arki olisi hyvää.*

UNICEF järjestää tiistaina 28.9.2021 klo 13.00 – 15.00 Lapsen etu ja lapsivaikutusten arviointi (LAVA) -koulutuksen Teamsissa.

Kutsua voi välittää kuntanne kaikille Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän jäsenille.

HUOM! Koulutus vastaa asiasisällöltään pääpiirteittäin kesäkuussa samasta teemasta järjestämämme koulutusta. Mukaan kannattaa siis tulla erityisesti, jos et päässyt kesäkuussa osallistumaan. Tällä kertaa varataan kuitenkin enemmän aikaa pienryhmäkeskustelulle ja vertaisoppimiselle (koulutuksen jälkimmäinen puolisko eli klo 14.00 – 15.00). Jos osallistuit kesäkuussa etkä nyt muuten tarvitse kertausta teemaan, tule kuitenkin ihmeessä mukaan keskustelemaan ja jakamaan käytännön LAVA-kokemuksia ja -oppeja muiden LYK-kuntien kanssa.

Koulutuksessa tarkastellaan tiiviisti lapsivaikutusten arvioinnin oikeusperustaa ja sisällöllisiä kysymyksiä, sen työvaiheita ja menettelytapoja sekä avaimia LAVA:n juurruttamiseksi pysyväksi osaksi kunnan päätöksentekoa.

Lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa kuntaa arvioimaan ennakkoon päätöksensä ja toimenpiteiden vaikutukset lapsiin, erityisesti heidän oikeuksiensa toteutumiseen nyt ja tulevaisuudessa. LAVA varmistaa, että lapsen edun ensisijaisuus ja osallisuus toteutuvat kaikessa kunnan päätöksenteossa. Erilaiset ratkaisuvaihtoehdot tulevat aidosti punnituiksi. Lyhyen ja pitkän aikavälin negatiivisia vaikutuksia lapsille voidaan minimoida, positiivisia vahvistaa. Päätökset perustuvat laadukkaampaan valmisteluun ja tietopohjaan ollen parempia paitsi lapsille, myös kaikille kuntalaisille.

Tulossa kaupungin henkilöstölle koulutus: to 18.11.2021 klo 13-15, Lapsiystävällinen kunta

Koulutuksessa opit lisää lapsen oikeuksista ja siitä miten kunta voi turvata niiden toteutumisen jokaiselle lapselle. Mitä yksittäinen työntekijä, poliittinen päättäjä tai kuntalainen voi tehdä edistääkseen lapsen oikeuksien toteutumista? Koulutuksessa keskitytään erityisesti siihen, miten kunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa tai syrjinnän vaarassa olevien lasten näkökulma. Koulutus sisältää lyhyitä luento-osuuksia, harjoituksia ja ryhmätyöskentelyä. Kouluttajana Johanna Laaja, erityisasiantuntija, UNICEF"

Hei Lapsiystävällinen kunta -koordinaattorit,

Toivottavasti kesäloma meni rentouttavissa merkeissä! UNICEF teetti kesällä 2021 kyselyn siitä, mitä nuoret kokevat tarvitsevansa, jotta heidän arkensa ja elämänsä olisi hyvää. Suurkiitos, että jaoitte kyselyä eteenpäin kunnissanne! Saimme yli 1 000 vastausta ympäri Suomea, joita olemme paraikaa purkamassa ja analysoimassa.

Kyselystä saatu tieto ohjaa vahvasti syksyllä starttaavaa kampanjaamme. Käynnistämme syyskuun alussa valtakunnallisen #Näkyviin-kampanjan, jonka tavoitteena on tuoda lasten ja nuorten oma ääni esille ja nostaa heidän asiansa yhteiseksi puheenaiheeksi koko Suomessa. Toinen tavoite on nostaa esiin UNICEFin kotimaassa tehtävää työtä ja Lapsiystävällinen kunta -työtä.

Olisi mahtavaa saada teiltä koordinaattoreilta vetoapua kampanjan menestyksekkääseen toteuttamiseen. Siksi kysymmekin:

- Olisiko teiltä mahdollista saada kotikuntanne valtuustoryhmien puheenjohtajien nimiä/yhteystietoja, jotta voisimme lähettää heidän kauttaan viestiä kampanjasta koko valtuustoryhmälle?

- Entä olisiko teillä vinkata meille omista kunnistanne valtuutettuja, jotka ovat erityisen kiinnostuneita lasten ja nuorten asioista, ja jotka voisivat olla kunnissanne hyviä kampanjan puolesta puhujia/vetureita? Jos vain mahdollista, lähettäisittekö meille myös Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmissänne olevien päättäjien nimiä?

Olisi mahtavaa, jos saisimme näitä tietoja viikon loppuun, 20.8 mennessä.

Kampanjassamme koostamme nuorten kyselyvastauksista tehtävälisan vastavalituille kunnanvaltuutetuille UNICEFin kampanjasivulle. Haastamme valtuutetut valitsemaan nuorten listalta ne asiat, joita he ennen kaikkea sitoutuvat omassa kunnassaan edistämään. Kampanjan vahva viesti on se, että nuoret haluavat puheiden sijaan tekoja sekä nämä teot näkyviksi. Teemme kampanjan aikana myös Lapsiystävällinen kunta -mallia tunnetuksi.

Haluamme tiedottaa kampanjasta Lapsiystävällinen kunta -kunnille ennen sen starttia ja kannustaa valtuutettuja osallistumaan. Koostamme juuri ennen kampanjaa materiaalipaketin kunnanvaltuutetuille ja kuntatoimijoille. Lähetämme materiaalipaketin myös teille elokuun lopussa - hienoa, jos pystytte välittämään pakettia eteenpäin kunnissanne.

Otamme myös kaikki muut vinkit kampanjaan liittyen kiitollisina vastaan!

Päätös: Todettiin tilannekatsauksen asiat.

Marjut Helenius kysyy mahdollisuutta toteuttaa koulutus 18.11.2021 kolmen tunnin pituisena. Tällöin koulutus olisi periaatteessa mahdollista hyväksyä opettajilla puolikkaaksi vesoksi.

Kysytään Katja Törrösen kanta valtuutettujen tietojen lähettämiseen. Todettiin, että julkisella kaupungin sivulla olevat valtuutettujen yhteystiedot voi välittää UNICEFille.

Muistiinpanoja:

4. Toimintasuunnitelman toteutuminen, tilanne elokuussa 2021

UNICEF on hyväksynyt 7.5.toimintasuunnitelmamme. Koordinaatioryhmän jäsenet pääsevät Riihimäen suunnitelmasivulle täältä

<https://www.lapsiystavallinenkunta.fi/> Sivu vaatii kirjautumisen.

Malliin pääsee tutustumaan ilman kirjautumista täältä <https://www.unicef.fi/unicef/tyomme-suomessa/lapsiystavallinen-kunta/>

Toimintasuunnitelman toteutumista arvioidaan kaikissa ryhmän tapaamisissa.

Ryhmässä tapahtuneiden henkilömuutosten vuoksi tulee vastuuryhmien jäsenet varmistaa.

Riihimäen toimintasuunnitelman sisältö lyhyesti

VISIO: toimintasuunnitelma pohjautuu ajatukselle, jonka mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvointi ja turvallisuus on sydämenasia. Riihimäki on sitoutunut lapsiystävällisyyteen.

KEHITTÄMISEN KOHTEET

Lapsen oikeudet kunnan rakenteissa .

Kunnan viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt ja keskeiset sidosryhmät on perehdytetty lapsen oikeuksiin. Lapsen oikeudet ovat osana kunnan perehdytysohjelmia.

Yhdenvertaisuus. Kunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan haavoittuvassa asemassa tai syrjinnän vaarassa olevien lasten näkökulma.

Lapsen etu. Lapset ryhmänä: Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönoton ja systemaattisen toteuttamisen tueksi on kunnassa käytössä selkeät ohjeistukset. Lapsivaikutusten arviointia tekee yhdessä pätevien ammattilaisten joukko.

Oikeus elämään ja kehittymiseen. Kunnassa lapset ja lapsen etu huomioidaan aikuisille tarkoitettuisissa palveluissa, kuten mielenterveys- ja päihdepalveluissa silloin, kun asiakkaalla on lapsia.

Osallisuus. Kunnassa on säännöllisesti ja aktiivisesti toimiva nuorisovaltuusto (nuva), oppilaskunnan hallitukset ja lapsiparlamentti, joilla on vaikutusmahdollisuuksia kunnan toimintaan ja päätöksentekoon.

Lasten ja nuorten kyselyn perusteella valittu kehittämiskohde. Oikeus elämään ja kehittymiseen. Lapsille suunnatuissa palveluissa ehkäistään kiusaamista ja edistetään yhteisöllisyyttä. Lisäksi lasten kasvuympäristöissä edistetään lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja.

vastuuryhmät : miten on edetty?

Lapsen oikeudet kunnan rakenteissa Vastuuhenkilö/ vastuuhenkilöt: Marjut Helenius, jäsenet Jaana Ahtonen –Huuskonen, Helena Kuronen, Katja Törrönen

Yhdenvertaisuus. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Marjo Mutanen, jäsenet Riikka Tervatuli, Hannele Saari, Anne Pullinen.

Lapsen etu Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Jaana Ahtonen-Huuskonen, Helena Kuronen

Oikeus elämään ja kehittymiseen. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Jaana Ahtonen-Huuskonen ja Tea Hansson

Osallisuus. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Niina Matkala, jäsenet Helena Kuronen, Marko Laitinen Anna Vesén, Katja Törrönen, Heikki Leväniemi, Taina Koistinen

Lasten ja nuorten kyselyn perusteella valittu kehittämiskohde. Oikeus elämään ja kehittymiseen. Lapsille suunnatuissa palveluissa ehkäistään kiusaamista ja edistetään yhteisöllisyyttä. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Taina Koistinen jäsenet Riikka Tervatuli, Heli Vehmas, Kari Jukarainen, Helena Kuronen .

TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Koordinaatioryhmän tapaamisissa käsitellään laadittua toimintasuunnitelmaa. Vastuuhenkilöt ja ryhmät kertovat, miten kunkin osa-alueen toimenpiteissä ja tavoitteiden saavuttamisessa on edetty. Tapaamisissa voidaan myös rikastaa toimintasuunnitelmaa ja ideoida uusia toteuttamistapoja.

Kunnan ja UNICEFin toinen seurantatapaaminen on noin vuoden kuluttua, eli keväällä 2022. Toisessa seurantatapaamisessa UNICEF ja koordinaatioryhmä arvioivat yhdessä toimintasuunnitelman toimenpiteiden etenemistä.

Päätös.

Vastuuryhmät

Lapsen oikeudet kunnan rakenteissa Vastuuhenkilö/ vastuuhenkilöt: Marjut Helenius, jäsenet Jaana Ahtonen –Huuskonen, Helena Kuronen, Katja Törrönen.

Ryhmä on kokoontunut neljä kertaa. Ryhmän vastuulla olleet toimenpiteet on aloitettu ja pääosin toteutettu. Ryhmälle ei ole sovittu uusia kokousaikoja.

Yhdenvertaisuus. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Marjo Mutanen, jäsenet Riikka Tervatuli, Hannele Saari, Anne Pullinen.

Ryhmää ei ole kokoontunut. Marjo Mutanen siirtyi Oikeus elämän ja kehittymiseen –ryhmän vastuuhenkilöksi. Yhdenvertaisuusryhmän *vastuuhenkilöksi valittiin Hannele Saari.*

Lapsen etu Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Jaana Ahtonen-Huuskonen, Helena Kuronen.

Ryhmä on kokoontunut neljä kertaa. Ryhmän jäsenet ovat eri tavoin tutustuneet lapsivaikutusten arvioinnin sisältöihin ja eri kuntien malleihin. Ryhmän tavoiteasettelussa Riihimäen mallin valmistumisen tavoiteaikatauluksi on asetettu toukokuu 2022.

Jaana Ahtonen-Huuskonen on siirtynyt muihin tehtäviin. Ryhmän *vastuuhenkilöt ovat Marjut Helenius ja Helena Kuronen.*

Oikeus elämään ja kehittymiseen. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Jaana Ahtonen-Huuskonen ja Tea Hansson.

Tavoitteen 4 osalta on luotu malli. Jaana Ahtonen-Huuskonen on siirtynyt muihin tehtäviin. *Ryhmän vastuuhenkilöt ovat Marjo Mutanen ja Tea Hansson.*

Osallisuus. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Niina Matkala, jäsenet Helena Kuronen, Marko Laitinen Anna Vesén, Katja Törrönen, Heikki Leväniemi, Taina Koistinen.
Ryhmä ei ole kokoontunut.

Nina Matkala kutsuu ryhmän koolle. Taina Koistinen on siirtynyt muihin tehtäviin. *Virkatehtävien liisääntymisen vuoksi Nina Matkala on pyytänyt vapautusta vastuuhenkilötehtävästä. Asia on esillä työryhmän tapaamisessa 3.9.2021*

Lasten ja nuorten kyselyn perusteella valittu kehittämiskohde. Oikeus elämään ja kehittymiseen. Lapsille suunnatuissa palveluissa ehkäistään kiusaamista ja edistetään yhteisöllisyyttä. Vastuuhenkilö/vastuuhenkilöt: Taina Koistinen jäsenet Riikka Tervatuli, Heli Vehmas, Kari Jukarainen, Helena Kuronen,

Ryhmää ei ole kokoontunut. Ryhmän vastuuhenkilö Taina Koistinen on siirtynyt muihin tehtäviin *Ehdotettiin, että ryhmän uudeksi vastuuhenkilöksi tulisi vs opetuspäällikkö Pasi Jalonen. Hannele Saari keskustele Pasi Jalosen kanssa asiasta. Lisäksi ryhmän jäseneksi nimettiin Anne Pullinen.*

Lisäksi päätettiin, että alaryhmät kokoontuvat ennen koordinaatioryhmän tapaamista 16.9.2021

Muistiinpanoja:

5. Tulevat toimet

LYK - TOIMINTASUUNNITELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI kaikissa tapaamisissa

Lapsiparlamentin perustaminen viedään sivistyksen ja osaamisen lautakunnan päätettäväksi.

Aloite ja ehdotus osallisuus -työryhmän tai koordinaatioryhmän kautta.

Lapsiparlamentin rakentuminen ja toiminnan suunnittelu ja valmistelu pohjautuu ajatukselle, että perusopetus ja nuorisopalvelut ovat yhteisvastuussa parlamentin toiminnasta. Parlamentin oppilas/lapsijäsenten valinta perustuu edustuksellisuuteen. Selvitettäviä asioita ovat mm. lapsiparlamentin johtaminen, rahoitus, kokoontumisen tiheys. Käytiin keskustelu siitä, että lapsiparlamentin status-ta nostaisi se, että mukana olisi johtavia poliitikkoja ja virkamiehiä. Esille tuotiin esim. kaupunginjohtajan mukana olo

Päätös: Katja Törrönen ja Marko Laitinen valmistelevat LYK –ryhmän mandaatilla sivistyksen ja osaamisen lautakunnalle esityksen Lapsiparlamentin perustamisesta Riihimäelle.

Muistiinpanoja :

6. Muut esille tulevat asiat

Päätös:

Kaupunginjohtaja Jere Penttilän videotervehdys koululaisille oli merkki kaupungin positiivisesta suhtautumisesta lapsiin ja nuorin.

Seuraavassa tapaamisessa suunnitellaan Lapsen oikeuksien viikon tapahtumia.

<https://www.lapsenoikeudet.fi/kampanja/lapsenoikeuksienviikko/>

Muistiinpanoja :

7. Kokouksen päättäminen ja tulevat tapaamiset

Kokous päätettiin kello 16:33

Seuraava tapaaminen on torstaina 16.9.2021. Kokous on verkossa.

Koordinaatioryhmä kokoontuu toimintakaudella 2021 – 2022 kunkin kuukauden kolmas torstai kello 15 -17.. Kokoukset toteutuvat tilanteesta riippuen joko verkossa, hybridimallilla verkossa ja paikan päällä ollen tai paikan päällä. Kokous voidaan perua, jos käsiteltäviä asioita ei ole.

Tulevat kokouspäivät

16.9.2021

14.10.2021

18.11.2021

16.12.2021

20.1.2022

17.2.2022

17.3.2022

21.4.2022

19.5.2022

